QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. MHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)

Seduta ta' Nhar it-Tnejn 11 t'April 2016

Kawza Numru : 20

Rikors Numru :710/2012 JPG

Charles u Carmen konjugi Azzopardi (Karti tal-identita' bin-numru 205854M u 111064M rispettivament)

vs

J.C.R. Limited (C6029)

Il-Qorti ,

Rat ir-rikors ta' Charles u Carmen konjugi Azzopardi tat-13 ta' Lulju 2012 ppremettiet:

1. *"Illi s-socjeta intimata giet inkarigata mir-rikorrenti sabiex tissuplixxi u tqieghed fil-fond tar-rikorrenti 13, Pixxispada, J.Kepler Street, Mellieha membrane likwidu ghat-terrazzin madwar il-'pool area' kif ukoll ghal livell tal-bejt u tapit artificjali ghal madwar il-'pool area'.;*

2. *Illi xi zmien wara li s-socjeta intimata lestiet ix-xoghlijiet, bdew jidhru xquq u 'blistering' fil-membrane u meta qalu lis-socjeta intimata, din ipprovat tirrimedja billi ghamlet xi xoghlijiet ta' riparazzjoni, pero' il- 'blistering' rega' tfacca, tant li l-problema kibret u skond pariri professjonali li hadu l-atturi l-membrane ghandu jigi kompletament mibdul;*

3. *Illi dan il-'blistering'u xquq ossia difetti ma kienux visibbli meta tqieghed il-membrane u t-tapit artificjali u hargu biss wara t-tqeghid u saru progressivament aktar evidenti;*

4. *Illi kull tentattiv tas-socjeta intimata biex tirrimedja kien inutli;*

5. *Illi ghalhekk jirrizulta li l-membrane likwidu mertu ta' din il-vertenza kien milqut minn difetti serji li ma kienux vizibbli fil-mument tat-tqeghid fil-post u/jew ix-xoghlijiet ta' tqeghid ma sarux skond is-sengha u l-arti;*

6. *Illi fiz-zewg ipotesi deskritti fil-paragrafu 6 ta' dan ir-rikors guramentat, is-socjeta intimata hija responsabbli sabiex tirreintegra lir-rikorrenti;*

7. *Illi minkejja diversi interpellazzjonijiet inkluz ittra bonarja datata 5 ta' Jannar 2011 (hawn annessa u mmarkata bhala Dokument A), f'dan is- sens, is-socjeta intimata baqghet ma offrietx rimedju sodisfacjenti u ghaldaqstant r-rikorrenti ma kellhomx triq ohra ghajr li jipprocedu b'din il-kawza.*

Ghaldaqstant jitolbu bir-rispett r-rikorrenti lil din l-Onorabbli Qorti sabiex joghgobha tiddeciedi din il-kawza billi salv kwalsiasi dikjarazzjoni opportuna u mehtiega:

1. *Tiddikjara illi l-membrane likwidu supplit u mqieghed mis-socjeta intimata fil-fond tar-rikorrenti 13, Pixxispada, J.Kepler Street, Mellieha ma kienx tal-kwalita' pattwita u/jew kienet affetta minn difetti mohbija li kieku r-rikorrent kien jaf dwarhom ma kienx jixtrih;*

2. *Tirrexxindi il-kuntratt li permezz tieghu gie supplit il-membrane in kwistjoni u tordna ir-reintegrazzjoni tar-rikorrenti fil-mument li kienu jinsabu immedjatament qabel ma gie konkjuz il-kuntrat;*

3. *Alternattivament tiddikjara li x-xoghlijiet imwettqa mis-socjeta intimata ma kienux skond is-sengha u l-arti u huma tali li jistghu jigu rifjutati mir-rikorrenti;*

4. *Tiddikjara konsegwentement ghat-talba numru 3 li s-socjeta intimata kkagunat danni lir-rikorrenti meta naqqsu li jadempixxu fedelment l-obbligi taghhom fil-konfront tar-rikorrenti u filwaqt li tillikwida l-istess danni, tordna il-hlas tal-istess bl-imghaxijiet mid-data tal-prezentata ta' dan ir-rikors guramentat;*

5. *F'kaz li jirrizulta li s-socjeta intimata kienet a konoxxenza tad-difetti msemmija qabel ma tqieghed il-membrane likwidu fil-post, tikkundanna lis-socjeta intimata thallas kull dannu ulterjuri permissibbli skond il-ligi;*

Bl-ispejjez tal-prezenti inkluzi dawk tal-ittra bonarja mibghuta qabel il- presentata ta' dan ir-rikors guramentat u ta' kull att kawtelatorju pprezentat fil-mori ta' din il-kawza;

B' riserva ta' kull azzjoni ulterjuri spettanti lir-rikorrenti naxxenti mill-fatti deskritti f'dan ir-rikors guramentat;"

Rat illi rikors promotur, d-digriet u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta ta' J.C.R. tat-13 t'Awwissu 2012 (a fol. 24 et seq.) li taqra hekk:

1. *"Illi preliminarjament l-atturi iridu jiccaraw l-azzjoni konfuza taghom u jispecifikaw liema azzjoni qieghdin jezercitaw bil-kawza minnhom promossa, u cioe' wahda mis-segwenti:*

i) azzjoni ibbazata fuq il-garanzija tal-bejgh, senjatament dika bazata fuq difetti okkulti;

ii) azzjoni ibbazata fuq kwalita mhux patwita;

iii) azzjoni ibbazata fuq kuntratt ta' appalt allegatarnent konkluz bejn il-kontendenti.

Fi kwalunkwe kaz huwa pacifiku li l-azzjonijiet fuq indikati, kollha imsemmija fil-kawza attrici, ma jistghux jigu promossi kumuluttivament.

2. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost;*

i) *ghal dak li jirrigwarda l-azzjoni attrici ibbazata fuq difetti okkulti it-talba attrici hija perenta ai termini tal-artikolu **<u>1431 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta</u>**;*

ii) *ghal dak li jirrigwarda l-azzjoni attrici ibbazata fuq nuqqas ta' kwalita' patwita l-azzjoni hija perenta ai termini tal-arlikolu **<u>1407 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta</u>**; u*

iii) *ghal dak li jirrigwarda l-azzjoni attrici ibbazata fuq l-appalt l-azzjoni hija preskritta a tenur tal-artikolu **<u>2149(a) tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta</u>**.*

3. *Illi s-socjeta' esponenti bieghet biss membrane likwidu lili-atturi, u ma huwiex minnu li hija hadet hsieb l-installazzjoni tal-istess membrane likwidu jew tapit artificjali ghal madwar il-pool area. Ghaldaqstant it-talbiet attrici kollha msejsa fuq il-kuntratt ta' appalt ghandhom jigu mill-ewwel michuda.*

4. *Illi l-anqas ma huwa minnu li s-socjeta' esponenti ezegwiet xogholijiet ta' riparazzjoni kif allegat mill-atturi.*

5. *Illi ma huwiex minnu li l-membrane likwidu kien aflitt minn difetti okkulti. Fi kwalunkwe kaz jispetta lill-atturi iressqu prova konklussiva tal-allegati difetti.*

6. *Illi jekk ix-xogholijiet ta' tqeghid tal-membrane likwidu ma sarx skond is-sengha u l-arti zgur li ma tahti xejn is-socjeta' esponenti, li kif rajna ma kellha assolutament xejn x'taqsam mal-applikazzjoni tal-istess membrane likwidu. Fil-fatt ir-rapport tal-Perit Ruben Sciortiono ezebit bhala Dok. B mac-citazzjoni attrici jghid espressament illi l-problemi li rrizultaw fil-membrane setghu irrizultaw minn "bad workmanship (bad mixing and laying) ".*

7. *Illi ghal dak li jirrigwarda l-allegata deficjenza fil-kwalita' patwita, l-atturi ghandhom fl-ewwel lok jispecifikaw fuq liema kwalita' imwieghda qieghdin isejsu t-talba taghhom. Jigi rilevat ukoll illi mal-akkwist tal-liquid membrane (u sahansitra anke meta saritilhom il-quotation relattiva) l-atturi kienu fil-pussess tat-technical specification sheet relattiva.*

8. *IIli minghajr pregudizzju ghas-suespost l-esponenti ma tista' taht l-ebda cirkustanza tigi legalment ikkundannata thallas danni lill-atturi.*

9. *IIIi f'kwalunkwe kaz, u minghajr pregudizzju ghall-premess, l-atturi ghandhom jipprovaw id-danni li allegatament inkorrew."*

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat in-nota ta'sottomissjonijiet ta' Charles Azzopardi et tal-15 ta' Lulju 2015 (a fol. 88 et seq.);

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ta'J.C.R. Limited tas-19t'Ottubru 2015 (a fol. 93 et seq.);

Rat id-dokumenti u l-atti kollha tal-kawza;

Ikkonsidrat:

Carmela Azzopardi xehdet a fol 29a-g illi hija kienet qieghda fil-process li tibni l-proprjeta taghha u meta waslet biex taghmel il-bejt, fis-sena 2008, kienet marret ghand is-socjeta ntimata biex tistaqsi x'ghandhom bhala prodotti ghal membrane u waterproofing u informazzjoni ohra rigward dawn il-prodotti, pre ezempju rigward il-garanzija u kemm idumu jservu minhabba x-xemx u s-silg. Hi stqarret maghhom li ma kienetx tifhem f'dawn il-prodotti u talbet li tinghata l-prodott adattat ghal bzonnijiet taghha. Qalulha biex thalli f'idejhom u sussegwentement baghtulha stima. Hija accettat din l-istima, u kienet intalbet depozitu.

Qalet li hija kienet staqsiet lis-socjeta ntimata min kien ser jaghmel ix-xogholijiet, u qalulha biex thalli f'idejhom ghaliex kienu ser iqabbdu lil xi hadd espert huma, u hi accettat peress li ma kienx tifhem fil-prodott. Il-persuna li kienet marret ghandha biex taghmel dawn ix-xogholijiet kien certu Leli, li kien qieghed il-materjal fuq id-deck u l-pool u fuq il-bejt. Qalet illi Karmenu, rapprezentant tas-socjeta ntimata, tkellem ma' Leli u ftiehem mieghu, kif kellu jithallat u jitqieghed il-materjal.

Kompliet li wara tliet gimghat kienet marret fuq il-bejt biex ticcekja l-prodott kif inhu, u rat hafna bziezaq u ghalhekk cemplet lil Karmenu. Huwa qalilha li dan ma kien xejn u li kien ser imur jirrangah, u dan filfatt kien sar minn Leli fil-prezenza ta' Karmenu. Pero xi tliet gimghat jew xahar wara, regghu bdew telghin il-bziezaq, fuq l-istess parti u anke f'hafna bnadi ohrajn. Hija reghat cemplet lil Karmenu. Qalet li kien hemm diversi laqghat bejna u bejn Karmenu biex jaslu ghal ftehim bonarju, li eventwalment kien offrilha somma ta' tlett elef Ewro bhala kumpens tal-materjal izda hi ma accettatx. Qalet li dawn in-negozjati kienu damu izjed minn sena u nofs.

In kontro-ezami a fol 29g-o xehdet illi hi ma hallsitx lill-haddiem ghaliex mhux hi qabbditu, izda ma kienitx taf min hallsu. Hi hallset kont wiehed, ta' Karmenu Attard, biss. Il-haddiem, Leli, ma kienx hareg kont. Mistqosija jekk qattx talabha hlas, wiegbet illi iva darba kien talabha u hi wiegbitu "min qabbdek ghax ix-xoghol hazin." Qalet illi lil Leli kienet ilha tafu mit-2006 ghaliex kien ghamilha l-madum, pero ghat-tqieghed tal-membrane Karmenu kien qabbdu mhux hi, ghaliex sa fejn kienet taf hi Leli fit-tqieghed tal-madum kien jifhem. Hija ikkonfermat li fl-invoices imkien ma hemm prezz ghat-tqieghed tal-membrane.

Murija pamphlet, ma ftakritx li kienet giet murija dokument simili meta xtrat il-prodott. Mistoqsija jekk hijiex zgura illi intuzat il-membrane supplita mis-socjeta rikorrenti, qalet illi ma tafx.

Manuel Mifsud xehed a fol 48 – 53 xehed illi huwa kien ghamel xogholijiet ta' tqieghed ta' membrane fuq il-bejt u d-deck area tal-proprjeta tar-rikorrent. Mistoqsi mill-Qorti min kien qabbdu biex jaghmel dan ix-xoghol wiegeb "*Il-klijenta marret isaqsi ghall-prodott u minn fejn marret issaqsi ghall-prodott qallha dak ahna naghmlu, qallha, ghandek min jaghmilulek? U kien jaf li hemm jien nahdem ghandha. Qallha, dak mela mohhi mistrieh minnu. Jaf jaghmlu ghax speci ahna xbajna naghmluh.*"

Mistoqsi min kien gablu il-prodott, wiegeb illi l-prodott kien intbghat mis-socjeta ntimata fuq il-post. Kien hemm komunikazzjoni bejnu u bejn is-socjeta ntimata rigward kif jithallat il-prodott u kif jinhadem, u qablu ghaliex hu kien hadem dan il-prodott kemm -il darba. Qal illi l-prodott ma jafx x'jismu bl-amment, izda li jhallat xkora

materjal ma gallun likwidu specjali. Muri Dok CAX13 a fol 42 ftakar illi l-prodott jismu Sicav Floor. Huwa qal li l-prodott kien xtrah minghand 'Nenu' illi huwa gharaf bhala rapprezentant tas-socjeta' intimata fl-awla.

Xehed illi xi xahar wara li kien ghamel dan ix-xoghol kien mar biex jithallas minghand ir-rikorrenti qaltlu li hi ma kienetx ser thallsu ghaliex il-materjal kien qed jitfarrak. Ghalhekk kien mar jarah u sab illi l-materjal kien qed itella l-bziezaq, jinqasmu u jitfarrak. Ghalhekk mar ikellem lil Nenu, li qallu li kien ser jaghtih ftit materjal u mar lura ghand ir-rikorrenti biex jirrangah. Pero baqa jkompli jitla u jinqala, u iktar ma jghaddi z-zmien iktar beda jitfarrak u jinqala. Mistqosi x'kienet ir-reazzjoni ta' Nenu meta qallu b'din il-problema wiegeb illi Nenu kien issugerixxa li kien hadmu hazin.

In kontro-ezami a fol 53 – 56 xehed illi huwa ma kienx mar mar-rikorrenti meta marret tixtri l-prodott. Mistoqsi jekk kienetx hi li inkarigatu biex jaghmel ix-xoghol wiegeb illi iva kienet ir-rikorrenti li inkarigatu, pero bil-kunsens ta' Nenu ghaliex Nenu kien jaf li jaghmel dan ix-xoghol. Mistqosi jekk rax l-instruction sheet li kien hemm mal-prodott u jekk hadimx skont din l-instruction wiegeb fl-affermattiv apparti minn hekk kien staqsa lil Nenu u hadem ezatt kif qallu hu.

Carmel Attard xehed a fol 83 – 86 illi huwa wiehed mid-diretturi tas-socjeta ntimata u li lir-rikorrenti kien bieghilhom grey elasto li huwa materjal biex isir *waterproofing* fuq il-bejt u d-deck area madwar il-pool. Kienet is-Sinjura Azzopardi stess li marret ghandhom u hu kien issugerilha dan il-materjal u ta data sheet li tinsab ezebita a Fol 45 biex titkellem mal-perit taghha, kif ukoll il-prezzijiet. Ftit tal-jiem wara kienet marret, u kienu innegozzjaw fuq il-prezz. Kienet staqsietu jekk ikunx lest illi jispjega lill-haddiem kif jahdem b'dan il-prodott u huwa kien wiegeb fl-affermattiv, u kien wasslulha l-materjal id-dar. Xi jiem wara kien mar biex jispjega lill-haddiem kif juza l-prodott.

Kompla illi huwa kienu provdew lir-rikorrenti bil-prodott biss, **u l-haddiem kien inkarigat dirett minnhom u kellhom ihallsuh huma.** Filfatt ir-rikorrenti lilu hallsuh biss tal-prodott. Mistoqsi jekk qatt tkellimx mal-perit tar-rikorrenti, qabel jew wara li sar ix-xoghol wiegeb fin-negattiv.

Ikkonsidrat;

Fin-nota ta' sottomissjonijiet taghhom, ir-rikorrenti issottomettew illi l-azzjoni taghhom m'hijiex ibbazata fuq l-ebda artikolu tal-Kodici Civili izda hija filfatt ibbazata fuq l-Att Dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, senjatament fuq l-Artikolu 73 tal-istess Att, u li ghalhekk l-azzjoni tar-rikorrenti m'hijiex preskritta ai termini tal-Artikolu 78 ta' dan l-Att.

Il-Qorti tibda billi tikkonsidra is-sottomissjoni responiva tas-socjeta ntimata illi l-azzjoni tar-rikorrenti ma tistax tkun ibbazata fuq l-Att Dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur peress illi skont l-Artikolu 20, id-disposizzjoniet ta' dan l-Att m'humiex applikabbli fejn it-talba attrici teccedi is-somma ta' €3,500.

Skont l-ewwel sub-inciz tal-Artikolu 20 tal-Kapitolu 378:

> *"Tribunal ikollu ġurisdizzjoni li jisma' u jaqta' talbiet magħmula minn konsumaturi kontra kummerċjanti meta l-valur tat-talba, minbarra l-imgħax u l-ispejjeż, ma jkunx aktar minn tliet elef u ħames mitt euro (€3,500), u meta t-talba jkollha x'taqsam ma', toħroġ minn jew tkun dwar, sew direttament sew indirettament - (a) ix-xiri jew kiri minn konsumatur ta' oġġetti mingħand kummerċjant; (b) l-għoti ta' servizzi minn kummerċjant lil konsumatur."*

Relevanti wkoll pero huwa t-tieni sub-inciz tal-istess Artikolu, illi jipprovdi b'mod espress u esplicitu illi t-Tribunal ghal Talbiet tal-Konsumaturi mwaqqaf b'dan l-Att **m'ghandux gurisidizzjoni esklussiva:**

> *"Il-ġurisdizzjoni ta' tribunal ma għandhiex tkun waħda esklussiva, u l-għażla tkun f'idejn il-konsumatur dwar jekk għandux iġib azzjoni kontra kummerċjant quddiem tribunal jew quddiem il-qrati ordinarji..."*

Minn qari ta' dan l-Artikolu il-Qorti tqis illi s-sottomissjonijiet tas-socjeta ntimata f'dan ir-rigward huma nfondati. Huwa c-car li l-limitu ta' €3,500 huwa applikabbli biss fil-

konfront tat-Tribunal ghal Talbiet tal-Konsumaturi, u mhux fir-rigward tal-qrati ordinarji.

Jidher anzi illi l-Kapitolu 375 jaghti diskrezzjoni wiesgha lill-konsumatur biex jaghzel hu il-mezz l-iktar idoneju biex jikseb rimedju ghall-ilment tieghu, billi jaghtih fakulta illi jressaq l-ilment tieghu permezz ta' mezzi alternattivi ghar-rizoluzzjoni ta' tilwim (*alternative dispute resolution*), billi jressaq l-ilment quddiem it-Tribunal ghal Talbiet tal-Konsumaturi, jew billi jintavola azzjoni quddiem il-qrati ordinarji. Dan il-Kapitolu jillimita l-gurisdizzjoni tat-Tribunal ghal Talbiet tal-Konsumaturi ghal talbiet li ma jeccedux is-somma ta' €3,500, izda fl-istess nifs jaghmilha cara illi l-gurisdizzjoni tat-Tribunal ma teskludix il-gurisdizzjoni tal-qrati ordinarji. Fl-ebda mument ma jghid il-legislatur illi l-gurisdizzjoni tal-qrati ordinarji superjuri qed tigi eskluza; dak li jirrizulta mill-ligi huwa illi l-gurisdizzjoni tal-qrati ordinarji, minghajr distinzjoni bejn dawk inferjuri u superjuri, m'hijiex eskluza bil-gurisdizzjoni tat-Tribunal. Minn qari ta' dan l-Att ma jidhirx illi l-legislatur ried jillimita l-estent tal-protezzjoni ghal konsumatur ta' dan l-att ghal dawk l-ilmenti illi ma jeccedux il-valur ta' €3,500, izda illi ried biss jillimita l-gurisdizzjoni tat-Tribunal ghal Talbiet tal-Konsumaturi. Ghalhekk, b'applikazzjoni tal-principju *ubi lex voluit dixit*, il-Qorti tqis illi s-sottomissjoniet tas-socjeta ntimata fir-rigward tal-kompetenza tal-qrati ordinarji superjuri sabiex jisimghu azzjonijiet ibbazati fuq l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumaturi huma nfondati.

Cioe nonostate, minn qari tar-rikors guramentat il-Qorti tqis fondat l-argument tas-socjeta ntimata illi l-azzjoni tar-rikorrenti ma hijiex u ma tistax tkun ibbazata fuq il-Kapitolu 375. Il-lingwagg uzat mir-rikorrenti fir-rikors promotur taghhom juri bic-car illi l-azzjoni taghhom hija bbazata fuq il-Kodici Civili u mhux fuq l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumaturi. Filwaqt illi l-Kodici Civili jitkellem rigward kwalita pattwita u difetti mohbija, il-Kapitolu 375 jitkellem dwar oggetti li jkunu "...*konformi mad-deskrizzjoni u l-ispeċifikazzjonijiet fil-kuntratt tal-bejgħ...*"; "...*adattati għall-iskop partikolari li għalih il-konsumatur ikun jeħtieġhom u li jkun għarraf bihom lill-kummerċjant meta kien qed jagħmel il-kuntratt*"; "...*adattati għall-iskop li għalih oġġetti tal-istess tip normalment jintuzaw*"; u "...*juru l-kwalità u l-kapaċità li huma normali f'oġġetti tal-istess tip u li l-konsumatur jista' raġonevolment jistenna.*"

Fil-kaz odjern, ir-rikorrenti ma intavolawx din l-azzjoni ghaliex il-prodott mibjugh lilhom mis-socjeta ntimata ma kienx konformi mad-deskrizzjoni fil-kuntratt tal-bejgh, jew ghaliex ma kienx adattat ghal-iskop partikolari jew li ghalih normalment jintuza l-oggett, jew li ma weriex il-kwalita u l-kapacita li huma normali u li r-rikorrenti bhala konsumaturi setghu ragonevolment jistennew. Minflok, kif jidher mid-dicitura tar-rikors taghhom, **l-atturi bbazaw din il-kawza fuq difett mohbi u/jew nuqqas ta' kwalita mohbija, kawzali estranei ghal Kapitolu 375.**

Ghalkemm ir-rikorrenti kellhom kull dritt illi jintavolaw l-azzjoni taghhom ai termini tal-Kapitolu 375, **ma kellhomx dritt illi jibdlu ghal kollox is-sura tal-azzjoni taghhom fin-nota ta' sottomissjonijiet**. Ma jkunx gust fil-konfront tas-socjeta ntimata jekk din il-Qorti tippermetti lir-rikorrenti jibdlu l-indoli tal-azzjoni proprju fl-ahhar minuta minghajr l-ebda pre-avviz lis-socjeta ntimata li ghandha dritt fondamentali ghall-*equality of arms* f'litigazzjoni. Galadarba ir-rikorrenti ghazlu li jistitwixxu l-azzjoni taghhom fuq id-dettami tal-Kodici Civili, ma jistghux issa jinvokaw korp ta' ligi iehor; semmai messhom talbu permess lil Qorti sabiex jaghmlu korrezzjoni fl-att promotur biex b'hekk is-socjeta ntimata kien ikollha c-cans illi tirrispondi, u jekk jinghata permess ghal korrezzjoni, illi tiddefendi ruhha kontra din il-pretensjoni tar-rikorrenti.

Ghalhekk il-Qorti tqis illi is-sottomissjoni tar-rikorrenti illi l-azzjoni taghhom hija bbazata fuq il-Kapitolu 375 u mhux fuq il-Kodici Civili huma insostenibbli.

Ikkonsidrat;

Is-socjeta ntimata eccepiet preliminarjament illi l-azzjoni tar-rikorrenti hija wahda konfuza, peress illi r-rikorrenti ipproponew l-azzjoni taghhom ibbazat fuq difett mohbi, kif ukoll nuqqas ta' kwalita pattwita, liema kawzali ma joqoghdux flimkien.

Kif gie kostantament ritenut fil-gurisprudenza tal-Qrati taghna, iz-zewg azzjonijiet proposti mir-rikorrenti jittrattaw zewg tipi ta' azzjonijiet ben differenti u distinti minn xulxin, u ma humiex konfondibbli. Fil-fatt, l-azzjoni redhibitoria taghti garanzija lix-xerrej ghal difett latenti jew mohbi ezistenti fil-mument tal-bejgh fl-oggett mertu tal-bejgh u xiri, mentri min-naha l-ohra l-azzjoni abbazi tal-artikolu 1390 titratta dwar il-fatt li l-oggett mertu tal-bejgh ma jkunx skond kif miftiehem jew pattwit, li ovvjament

ma jimportax u ma jfissirx li tali oggett ikun fih xi difett.[1] Dawn iz-zewg kawzali ma joqghodux flimkien, u dan sewwasew minhabba l-kawżali inerenti ghal kull wahda minnhom, u kif ukoll ghar-rimedji partikolari moghtija lix-xerrej taht kull wahda.[2]

Ghalhekk huwa mehtieg illi wiehed iqis sewwa x'inhi n-natura tal-azzjoni proposta mir-rikorrenti. Ir-rikorrenti bnew l-azzjoni taghhom ghar-rexissjoni tal-kuntratt ta' bejgh minhabba illi l-prodott 'ma kienx tal-kwalita pattwita u/jew kien[et] affet[a] minn difetti mohbija **li kieku r-rikorrent kien jaf dwarhom ma kienx jixtrih**." Dan il-kliem jaghti lil din il-Qorti x'tifhem illi r-rikorrenti qed jghidu li gew indotti fi zball ta' sustanza dwar il-haga mixtrija u li jaghtihom il-jedd jitolbu l-hall tal-kuntratt. Il-Qorti tqis ghalhekk illi l-vera bazi tal-azzjoni rikorrenti hija l-azzjoni kuntrattwali u mhux dik edilizja, jew kif ukoll maghrufa, l-azzjoni tal-garanzija.

Il-Qorti hija wkoll tal-fehma illi l-azzjoni tar-rikorrenti ma tistax tkun ibbazata fuq appalt, peress illi ma tressqux provi sufficjenti quddiem din il-Qorti biex jistabilixxu l-ezistenza ta' appalt. Ghalkemm Azzopardi xehdet illi kienet is-socjeta ntimata illi ingaggat lil haddiem li qieghed il-membrane in kwistjoni, din ix-xhieda giet kontradetta mhux biss mir-rapprezentant tas-socjeta ntimata, izda anke mill-haddiem stess u cioe Manuel Mifsud li mistoqsi min kien qabbdu biex jaghmel ix-xoghol in kwistjoni wiegeb illi kienu ir-rikorrenti li inkarigawh. Fin-nuqqas tal-ezistenza ta' kuntratt ta' appalt, l-azzjoni tar-rikorrenti zgur li ma tistax tigi msejsa fuq il-kuntratt ta' appalt.

Din l-eccezzjoni tas-socjeta ntimata qieghda ghalhekk tigi milqugha, u l-Qorti qed tqis illi din l-azzjoni hija bbazata fuq l-Artikolu 1390 tal-Kodici Civili.

Ikkonsidrat;

Is-socjeta ntimata eccepiet illi l-azzjoni tar-rikorrenti, jekk ibbazata fuq nuqqas ta' kwalita pattwita, l-azzjoni hija perenta ai termini tal-Artikolu 1407 tal-Kodici Civili.

Skont l-Artikolu 1407 tal-Kodici Civili:

---

1 **Reuben Briffa et vs Joseph Mallia et,** Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 28 ta' Frar 2002.

2 **Vitafoam Limited vs Kosmipharma Imports Limited,** Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 26 ta' Gunju 2003.

> ***"L-azzjoni li tmiss lill-bejjiegħ għaż-żieda tal-prezz, u dik li tmiss lix-xerrej għat-tnaqqis tal-prezz jew biex jerġa' lura mill-kuntratt, tintilef egħluq sentejn minn dak in-nhar tal-kuntratt."***

Mill-provi prodotti jirrizulta illi l-bejgh tal-materjal sar bejn Marzu u Awissu tas-sena 2008 kif jidher mid-dokumenti a fol 30–39. Ir-rikors guramentat gie prezentat mir-rikorrenti fit-13 ta' Lulju 2012. Carmen Azzopardi xehdet illi bejn l-2008 u l-2012 il-partijiet kien qieghdin f'diskussjonijiet u negozjati sabiex jipprova jitransigu l-kwistjoni bonarjament.

Huwa pacifikament ritenut fil-gurisprudenza pero illi n-negozjati jew trattattivi li jsiru bejn iz-zewg kontraenti waqt id-dekors taz-zmien biex jirrangaw jew jirrizolvu l-kwestjoni ma jistghax ikollhom effikacja interruttiva, u kif ukoll illi l-offerti li jsiru in linea ta' transazzjoni ma ghandhomx l-effikacja ta' rikonoxximent tad-dejn, ghaliex proposti simili jsiru minghajr pregudizzju tad-drittijiet rispettivi tal-kontendenti.[3]

Ghalhekk jirrizulta car mill-provi prodotti illi t-tieni eccezzjoni tas-socjeta ntimata hija fondata u l-azzjoni tar-rikorrenti hija preskritta ai termini tal-Artikolu 1407 tal-Kodici Civili.

Ghal dawn il-mottivi l-Qorti taqta' u tiddeciedi billi, tilqa' t-tieni eccezzjoni tas-socjeta ntimata, tiddikjara illi l-azzjoni tar-rikorrenti hija preskritta ai termini tal-Artikolu 1407 tal-Kodici Civili u konsegwentement tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-talbiet u eccezzjonijiet ulterjuri tal-kontendenti.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli

Deputat Registratur

---

3 **Martin Mizzi vs Joseph Camilleri,** Qorti tal-Appell Civili deciz 20 ta' Ottubru 2004.